

Vår dato: 10.12.2014

Bruker:

Utarbeidet av
FLO/FELLESKAP/PBU

Erstatter tidligere versjon av
01.08.2014

Hær
Sjø
Luft

GENERELLE BESTEMMELSER FOR ARTIKKELMERKING, PAKKING OG EMBALLASJEMERKNING AV TEKOMATERIELL

1	ORIENTERING	3
1.1	Bruksområde	3
2	NORMATIVE REFERANSER	3
3	ARTIKKELMERKING	3
3.1	Generelt	3
3.1.1	Hensikt	3
3.1.2	Minimumskrav	3
3.1.3	Kvalitet	4
3.1.4	Vare i pakninger	4
3.1.5	Firmamerking	4
3.2	Bekledning	4
3.2.1	Tekst	4
3.2.2	Merking	4
3.2.3	Tekniske krav til merking	5
3.3	Fottøy, utstyr i skinn og lær	5
3.4	Tekstilutrustning	5
3.5	Metervarer	5
3.5.1	Slagstriper og tekst	5
3.5.2	Merkelapp	5
3.6	Annet tekomateriell	5
4	EMBALLASJEMERKING	6
4.1	Kasser	6
4.2	Sylindrisk emballasje	6

4.3	Annen emballasje	6
5	PAKKING	6
5.1	Generelt	6
5.2	Europall	6
5.2.1	Varmebehandlede europaller	6
5.3	Tekomateriell	7
5.4	Metervare	7
5.5	Annet materiell	7
Tillegg A		8
Tillegg B		12
Tillegg D		14
Tillegg E		15

1 ORIENTERING

1.1 Bruksområde

Denne Forsvarets Standard er utarbeidet av Forsvarets Logistikkorganisasjon/Personlig Bekledning og Utrustning og inneholder: GENERELLE BESTEMMELSER FOR ARTIKKELMERKING, PAKKING OG EMBALLASJEMERKING AV TEKOMATERIELL som leveres til Forsvaret eller andre mottakere oppnevnt av dem. Om ikke annet er fastsatt i kontrakt/bestilling eller produktstandard, skal denne Forsvarets Standard følges. Materiell som blir levert uten merking eller med for dårlig merking/pakking i.h.h.t. denne standard og/eller bestilling, skal merkes/pakkes om av leverandør. Hvis dette ikke kan utføres av leverandør skal Forsvaret kunne kreve økonomisk erstatning for den jobb som må utføres.

2 NORMATIVE REFERANSER

FS 7650-2000	Generelle bestemmelser og kontrollforskrifter for tekomateriell
FS 7650-2001	Forskrifter for levering av vevede stoffer av bomull og/ eller syntetfiber
FS 7650-2002	Forskrifter for levering av vevede stoffer av ulltype
FS 7650-2003	Forskrifter for levering av konfeksjon
FS 7650-2005	Forskrifter for levering av trikotasje
FS 7650-2006	Kroppsmål tabeller
FS 8115-0084	Kasse, papp
NS 1532 Europall 80x120 cm	
ISPM 15	Internasjonal plantesanitær standard for pakkemateriale
EN ISO 3758	Symboler for vedlikeholdsmerking
EN ISO 105-C06	Fargeekthet ved vask
EN ISO 6330	Dimensjonsendring vask og tørk

3 ARTIKKELMERKING

3.1 Generelt

3.1.1 Hensikt

Alle artikler skal merkes i henhold til denne Forsvarets Standard. Nøyaktig og holdbar merking av artikler er nødvendig for at de skal kunne identifiseres og samtidig lette arbeidsforholdene ved mottak, lagring, ut- og innlevering.

3.1.2 Minimumskrav

Når en artikkel skal merkes ved levering til Forsvaret, skal merkingen gi opplysninger om:

- Eiendomsrett (skjoldmerke) med årstall inni (med to siste siffer)
- Identifikasjonsmerke (navn/størrelse/SAP-nummer etc.)
- Typebetegnelse og andre fabrikantdata
- Forsvarets ordrenummer, eller leverandørens interne sporingsnummer

3.1.3 Kvalitet

Kvaliteten på merkingen skal være så god at den varer i produktets levetid. Plasseringen av merkingen må være ensartet for samtlige gjenstander av samme artikkel og beslektede artikler. Merkingen skal være tydelig, ensartet og slik at den kan leses på normal arbeidsavstand. Merkingen skal plasseres på steder hvor det faller naturlig å se etter merker ved kontroll/identifisering av gjenstanden. Merkingen må ikke forårsake at materiellet skjemmes, bruksverdien reduseres eller skader gjenstanden. Merkingen skal ikke være synlig når gjenstanden er i bruk. Dersom en artikkel er så liten at merking er uhensiktsmessig, skal selve artikkelen ikke merkes. Dersom en artikkel ikke er identifisert ved hjelp av SAP-nummer og artikkelnavn, skal fabrikantdata og den merkantile betegnelsen påføres.

3.1.4 Vare i pakninger

For artikler som bare leveres i standardemballasje (handelsvare), skal merking bare påføres emballasjen.

3.1.5 Firmamerking

Firmamerke kan påføres produktet, men det må ikke virke forstyrrende på den øvrige merkingen som er pålagt av Forsvaret. Firmamerkingen skal ikke være synlig når gjenstanden er i bruk.

3.2 Bekledning

3.2.1 Tekst

Bekledningsmateriell skal merkes med vevde etiketter:

- Størrelse, skrevet helt ut på norsk og engelsk
- Fasong, når det er bestemt i produktspesifikasjonen
- Lengde, når det er bestemt i produktspesifikasjonen
- Skjoldmerke med produksjonsår (to siste siffer)
- SAP-nummer
- Forsvarets ordrenummer, eller leverandørens interne sporingsnummer (kan settes på egen etikett)
- Eventuell strekkode (kun i spesielle tilfeller, dette vil bli spesifisert av Forsvaret).

3.2.2 Merking

Den enkelte produktspesifikasjon angir hvilken merking som skal nyttes.

Til merking skal det benyttes: Vevet etikett med innvevd tekst. Eventuelle avvik fra dette, som stempling med trykksverte eller overføringstrykk kan forekomme, men dette skal være spesifisert og godkjent av Forsvaret.

Tekst på merking skal være svart på hvit bakgrunn, med mindre annet er angitt i produktspesifikasjonen.

Når det er praktisk forsvarlig, påføres merkingen direkte i gjenstanden.

Symboler for vedlikeholdsmerking skal være i henhold til EN ISO 3758.

Det kan nyttes ulike typer av merking som vist i tillegg A.

3.2.3 Tekniske krav til merking

Etikettene skal tåle de stilte krav iht. følgende teststandarder:

Fargeekthet ved vask: EN ISO 105-C06

Krav: Ekthet på merking samt vedheft skal ikke svekkes etter 50 ganger på 90 °C eller rens.

Dimensjonsendring vask og tørk: EN ISO 6330

Krav: Krymp maks $\pm 2 \%$

Etikettene skal være raknefrie.

3.3 Fottøy, utstyr i skinn og lær

Belter skal preges med skjoldmerke som vist i tillegg B, og størrelse/lengde. Fottøy merkes som bestemt i produktspesifikasjonen.

3.4 Tekstilutrustning

Utrustningsartikler av tekstil som telt, soveposer, ryggsekker m.m., skal merkes med vevet etikett med innvevd tekst som beskrevet over. Nærmere beskrivelse av merking er angitt i produktspesifikasjonen.

3.5 Metervarer

3.5.1 Slagstriper og tekst

Ved levering av stoffer skal hvert stoffstykke merkes ved begynnelse og slutt med en slagstripe eller med firmaets hulltangmerke.

Videre skal det på hvert stykke anbringes en merkelapp med følgende tekst:

- SAP-nummer
- Approbert artikkelnavn
- Stykk lengde brutto og netto
- Antall feil
- Forsvarets ordrenummer, eller leverandørens interne sporingsnummer
- Delleveransenummer

3.5.2 Merkelapp

For spesifikasjonsvare skal merkelappen være hvit og for feilvare rød. Baksiden av merkelappen kan nyttes til leverandørens navn og adresse. Eksempel på merkelapp er vist i tillegg C.

3.6 Annet tekomateriell

Sengetøy, håndklær etc. merkes med innveving. Nærmere bestemmelser om dette er angitt i produktspesifikasjon eller bestilling.

4 EMBALLASJEMERKING

4.1 Kasser

På kartonger skal merkingen sitte øverst til høyre på hver kortside. Eksempel på etikett er vist i tillegg C. For spesifikasjonsvare skal etiketten være hvit med svart skrift og for feilvare rød med svart skrift. Etikett for feilvare skal i stikkordsform være påført varens hovedfeil i feltet for merknader. Eks: VEVEFEIL, TEKNISK FEIL, SØMFEIL og lignende.

4.2 Sylindrisk emballasje

Det skal settes etikett ytterst ved hver ende.

4.3 Annen emballasje

Det påsettes to etiketter på hensiktsmessige steder.

5 PAKKING

5.1 Generelt

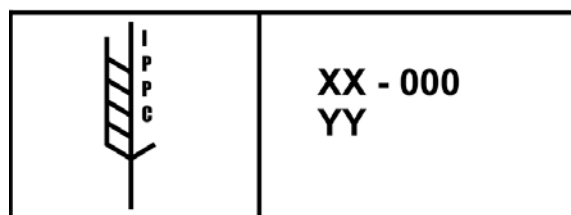
Alt materiell skal være tilfredsstillende pakket slik at leveransen kan transporteres med vanlig transportmidler og kunne behandles med transporttekniske hjelpemidler uten å ta skade. Et kolli skal inneholde ensartede produkter hva angår varetype, størrelse, fasong, farge og lignende. Emballasjen skal fylles opp slik at den ikke deformeres ved stabling eller transport.

5.2 Europall

Dersom ikke annet er avtalt skal alt materiell pakkes på Europall i.h.h.t. tillegg D og E i denne standard samt standard for Europaller NS 1532.

5.2.1 Varmebehandlede europaller

Forsvarets materiell skal leveres på varmebehandlede Europaller i henhold til standarden ISPM 15 - Internasjonal plantesanitær standard for pakkemateriale. Pallene skal merkes med følgende merke:



IPPC = International Plant Protection Convention.

XX - 000 = Landkode - Registreringsnummer (Registreringsnummer fås i Norge hos Mattilsynet).

YY = Kode for behandling, for varmebehandlede paller er dette HT (Heat Treatment).

5.3 Tekomateriell

FS 8115-0084 beskriver KASSE, PAPP, størrelser og kvalitet på kasser som skal benyttes til pakking av materiell til Forsvaret. Kasstype angis i den enkelte artikkels produktspesifikasjon. Plassering av kasser på Europaller beskrives i tillegg D. Kassene med innhold bør i vekt ikke overstige 20 kg og totalhøyde på pall og kasser skal være maksimum 95 cm.

5.4 Metervare

Metervare skal leveres opprullet i full bredde med rettsiden inn på hylser med innvendig diameter på minst 70 mm. Rullene skal pakkes i plast. Dersom ikke annet er bestemt, skal stoffet leveres på Europall. Hver rull merkes med merkelapp i.h.h.t. tillegg C, disse skal være godt synlige i rullenes ender. I tillegg merkes hver pall med en samleetikett som viser oversikt over metertall for alle enkeltruller på pallen. Rullens papphylser må ikke overstige 160 cm. Plassering av ruller på pallen skal ikke avsluttes med enkelrull på toppen. Rullene skal plasseres i pallens lengderetning. Rull-lengde utenfor pakken skal være lik på begge sider. Rullene skal ligge støtt på pallen og sikres med treklosser eller lignende. Festing til pallen skal skje med polyester fiberbånd minimum 19 mm bredt, evt. strekkfilm i plast med likeverdig styrke. Bruddstyrken på bånd og lås skal være minimum 500 kg. Antall bånd skal være 1 stk pr 50 cm. Ytterbåndet skal plasseres inntil ytterklossene på hver side. Se tillegg E. Totalhøyde på pall og ruller skal være maksimum 95 cm.

5.5 Annet materiell

Annet materiell skal pakkes i.h.h.t. beskrivelsen i den enkelte produktstandard, eventuelt kan det da forekomme spesielt utviklet og anerkjent emballasje.

Tillegg A

Etiketter. Alle mål i cm.

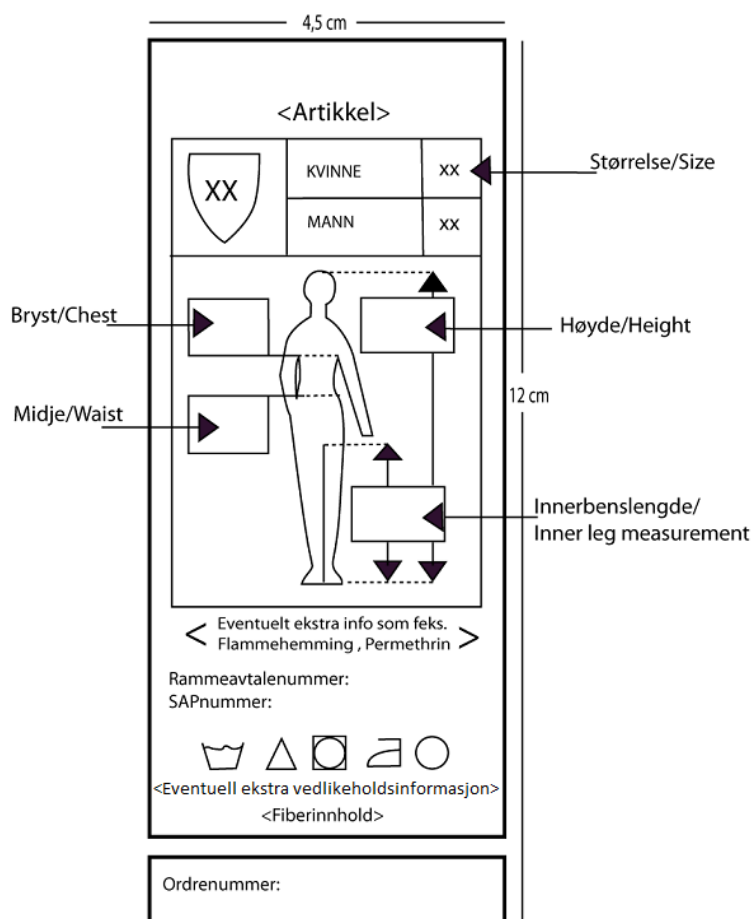
Hvilket alternativ som skal anvendes for det enkelte produkt er oppgitt i produktspesifikasjonen.

Avvik fra merking i henhold til denne Forsvarets Standard kan forekomme, men må alltid avklares med fagmyndighet.

Med mindre annet er spesifisert i produktspesifikasjonen, skal alle etiketter alltid være vevet med innvevet skrift, svart skrift på hvit bakgrunn.

All tekst skal være utført med fet blokkskrift type Myriad Pro.

Vedlikeholdsinstruksjoner for det enkelte plagg er oppgitt i produktspesifikasjonene. På bakgrunn av dette skal plaggene vedlikeholdsmerkes i henhold til EN ISO 3758.

Alternativ 1: Innvendig merking for feltuniformer

Rubrikkene for størrelse utfylles med skrifthøyde 6 mm.

Hvordan fasong og størrelse skal angis er oppgitt i produktspesifikasjonen.

Feltene for brystvidde, livvidde, kroppshøyde og innvendig benlengde skal utfylles med kroppsmål.

Kun de to siste siffer i årstall benyttes i skjoldmerket.

Ordrenummer skal være Forsvarets.

Alternativ 2a: Innvendig merking for penuniformer og ytterbekledning

7 cm

Rammeavtalenr: XX

<Fiberinnhold>

10 cm

Rekkefølge og antall vedlikeholdssymboler
Må alltid fylles ut med korrekt vedlikeholdsinformasjon

NAVN:

TELEFON:

Ordrenummer:

SAP-nummer: SAP BRUKSnummer (BNR)

Benyttes alltid sammen med alternativ 2b.

Kun de to siste siffer i årstall benyttes i skjoldmerket.

Navn og telefonnummer fylles ut av brukeren.

Ordrenummer skal være Forsvarets, eller leverandørens interne sporingsnummer

Alternativ 2b: Størrelsesmerking til nakke eller linning

30mm

Mann

C50N

20mm

Kjønn

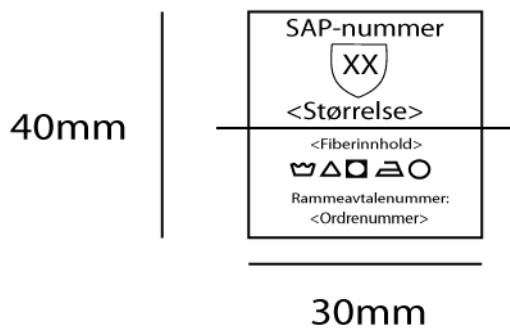
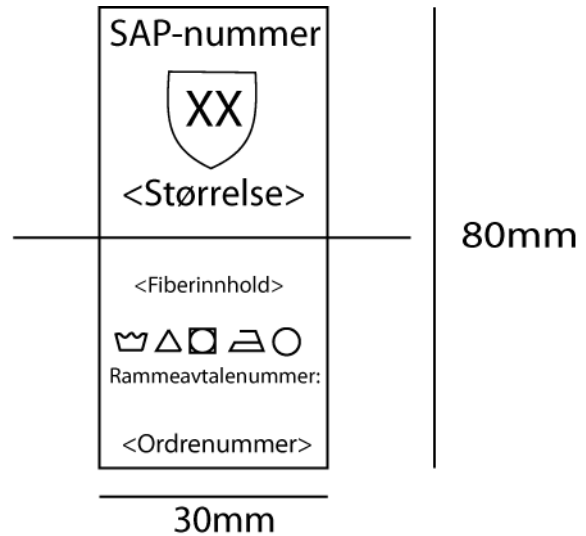
Fasong/størrelse/lengde

Benyttes alltid sammen med alternativ 2a, og ellers dersom angitt i produktspesifikasjonen.

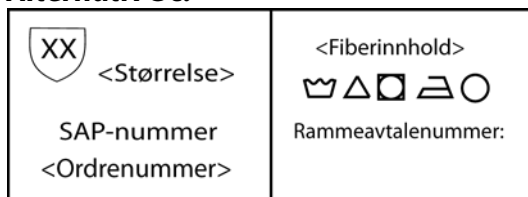
Hvilken fasong/størrelse/lengde som benyttes er oppgitt i produktspesifikasjonen.

Informasjonen kan, om ønskelig, deles opp på flere etiketter.

Festes godt synlig i nakke eller linning.

Alternativ 3: Merking av småvarer/trikotasje**Alternativ 3a:****Alternativ 3b:**

Brettes dobbelt og sys med i sømmen i nakke eller linning.

Alternativ 3c:

For plagg hvor etikken ikke skal brettes dobbelt

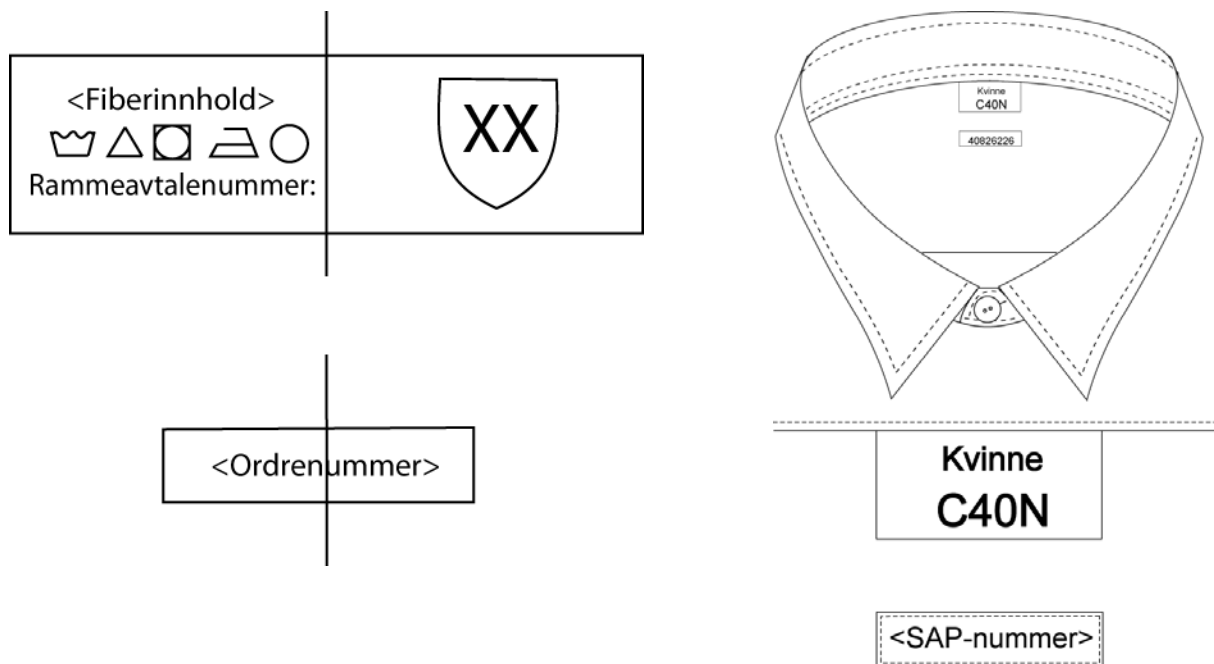
Luer merkes innvendig i pullen.

Vanter og hansker merkes på innsiden av vrangborden e.l.

Kun de to siste siffer i årstall benyttes i skjoldmerket.

Ordrenummer skal være Forsvarets, eller leverandørens interne sporingsnummer.

Nummeret kan inkluderes på hoved-etikett eller egen etikett kan nyttes.

Alternativ 4: Merking av skjorter, i nakke og sidesøm

Etikett brettes dobbelt og sys med i sidesøm.

Størrelsesmerking plasseres godt synlig i nakken, i tillegg til at SAP-nummer for hver enkelt størrelse stikkes på.

Kun de to siste siffer i årstall benyttes i skjoldmerket.

Ordrenummer skal være Forsvarets, eller leverandørens interne sporingsnummer.

Nummeret kan inkluderes på hoved-etikett eller egen etikett kan nyttes.

Alternativ 5: Sokker og strømper

Sokker og strømper merkes i tå-sømmen med følgende fargeråd:

X-LITEN/ X-SMALL: Rosa

LITEN/ SMALL: Lilla

MIDDELS/ MEDIUM: Orange

STOR/ LARGE: Mørk brun

X-STOR/ X-LARGE: Turkis

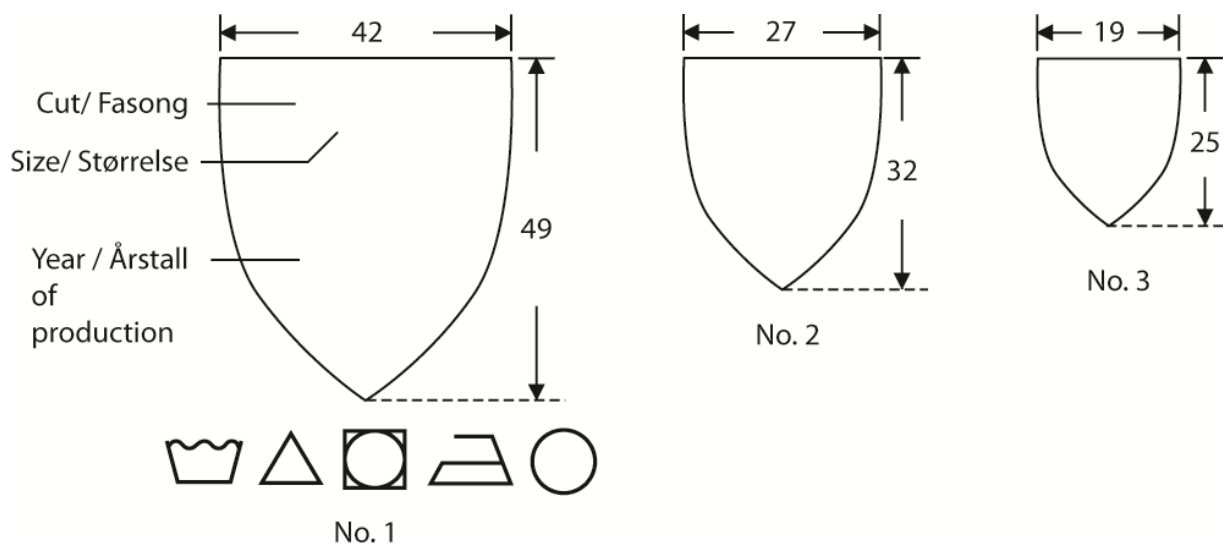
Tillegg B

Tillatt størrelse for stemplet merking. Alle mål i mm.

All tekst skal være utført med fet blokkskrift type Times New Roman.

Vedlikeholds symboler stemples under skjoldmerket.

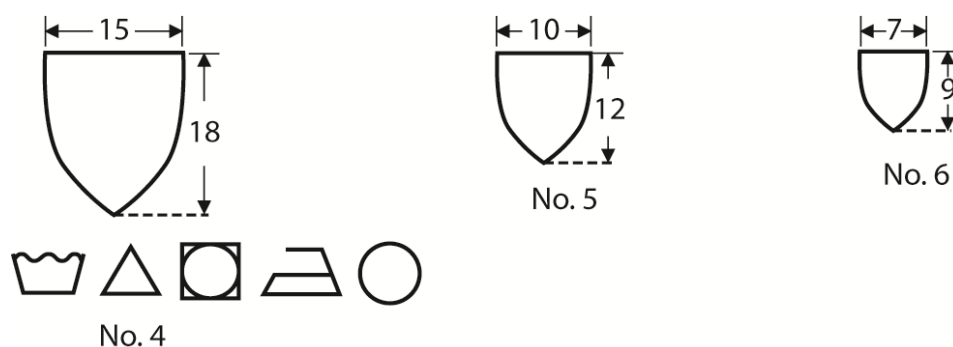
Hvilke vedlikeholds symboler som skal nyttes, om noen, er angitt i produktspesifikasjonene.



I nr. 1, 2 og 3 stemples <størrelse> og <fasong> innenfor omrisset av skjoldmerket.

Produksjonsår plasseres i skjoldmerket. Kun de to siste siffer i årstall benyttes.

Nr. 1 er utfylt som eksempel på tekst.



For nr. 4, 5 og 6 stemples <størrelse> og <fasong> til høyre for skjoldmerket.

Produksjonsår plasseres inne i skjoldmerket.

Tillegg C

Emballasjeetikett for teknomateriell og metervarer. Alle mål i mm.

SAP-NUMMER:		25mm
APPROBERT ARTIKKELNAVN:		20mm
FASONG/ STØRRELSE		115 mm
ANTALL enheter i pakning		
BESTILLINGSNUMMER		
DELLEVERANSENUMMER		
MERKNADER		20mm

120 mm

All skrift skal utføres med blokkskrift type Times New Roman.

Rubrikk for SAP-nummer utfylles med fet skrift høyde 9 mm (36 pkt).

Rubrikk for approbert artikkelnavn utfylles med fet skrift høyde 6 mm (24 pkt).

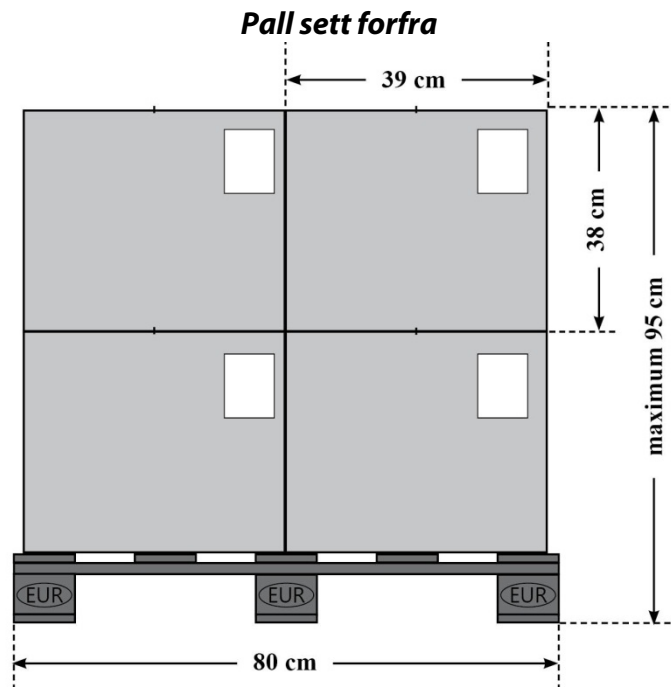
Spesifikasjonsvare: Hvit etikett.

Feilvare: Rød etikett.

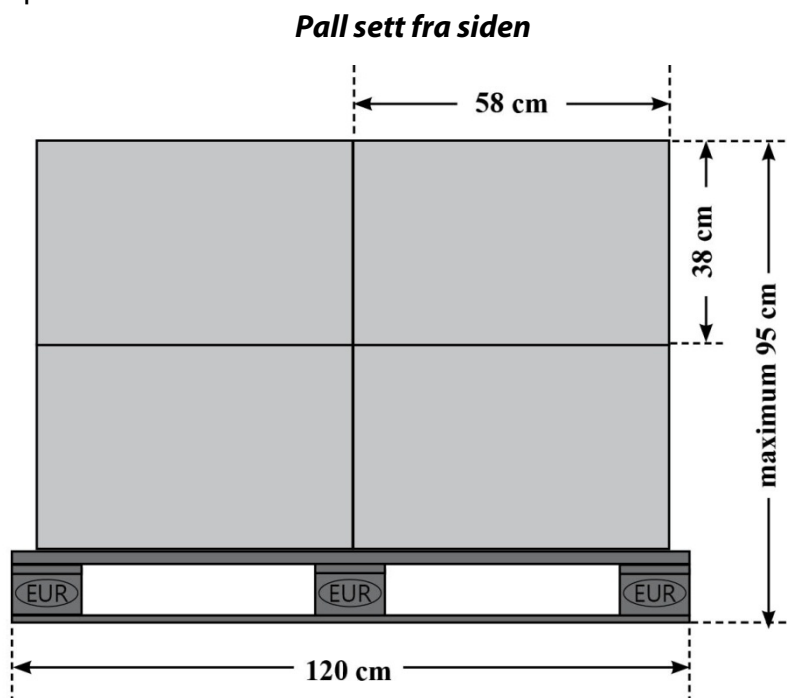
Etter avtale med Forsvaret kan etikett med annet utseende aksepteres dersom den inneholder samme opplysninger som malen over.

Tillegg D

Eksempel på rett pakking av kasser på europall med Kasse C i henhold til FS 8115-0084.
Alle mål i cm.



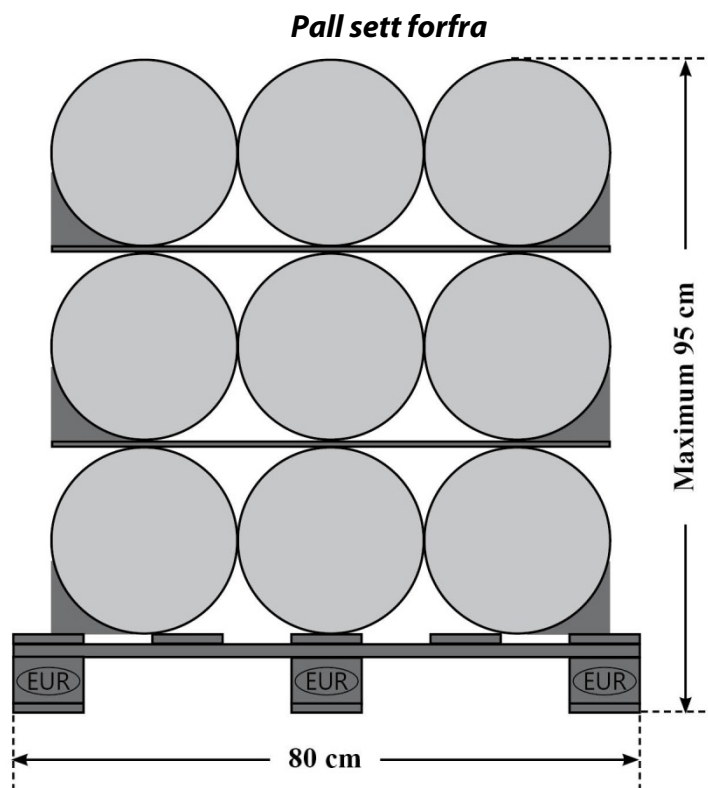
OBS! Maks høyde på ferdigpakket materiell inkl. Europall er 95 cm. Alle kasser stables stående på Europallen.



Tillegg E

Eksempel på pakking av metervarer på europapall. Alle mål i cm

OBS! Maks høyde på ferdigpakket materiell inkl. Europall er 95 cm



I stedet for strammebånd kan strekkfilm i plast brukes. Ved bruk av strekkfilm skal det dokumenteres likeverdig styrke som strammebånd i polyester.

